

وردگ: د لوړو زده کړو زوړ سیستم باید نوی شي

خبري راپور

دنيا ورځپاڼه، چهارشنبه، ۲۰۱۶ د جولای ۲۰ مه

د رڼا فکري مرکز په خپلې میاشتني غونډه کې دا ځل د افغانستان د لوړو زده کړو په بهیر ناسته ترسره کړه. په غونډه کې د یاد وزارت مشاور ډاکتر یحیی وردگ د افغانستان د لوړو زده کړو په وضعیت په ځانگړې توگه د لکچر نوټونو، کتابونو او درسي موادو پر موضوعاتو خبرې وکړې.

نوموړي په پوهنتونونو کې د لکچرنوټونو د پخواني سیستم په شتون په نیوکې سره وویل: ((چې دغه سیستم پخوانی دی او کله هم د شاگرد د علمي سوبې او د هغه د زده کړې په کچه کې تغیر نه شي راوستلی.))

نوموړي وویل: په لکچرنوټونو کې اکثریت د دیرش یا څلویښتو پخوا کلونو مواد ځای کړل شوي وي او محصلین هم هغه لکچرنوټونه حفظ کوي او له کوم علمي تغیر پرته یې بیرته په ازمویښه کې لیکي او په دغه ډول پوهنتون پاس کوي.

یحیی وردگ د لوړو زده کړو په برخه کې د افغان دولت په پالیسیو په نیوکې سره وویل، چې د لوړو زده کړو په وزارت کې د پروژو تر نامه لاندې لسگونه میلیونه ډالر لگول شوي، خو د کار عملي نتیجه یې نه ښکاري.

دی وايي، بهرنيان هم د افغانستان د لوړو زده کړو مشکل ته د پروژې په ډول گوري، په هسې چټي مسایلو پیسې لگوي. ډاکتر وردگ زیاتوي، د لوړو زده کړو وزارت کې هم اصلي مشکل نه درک کیږي، بلکې یوازې په تشو ورکشاپونو او گران بیه ډوډیو پیسې لگول کیږي. وردگ وايي: ((ترهغو چې د افغانستان د پوهنتونونو وضعیت د لکچرنوټ له پخواني او فرسوده سیستم څخه د کتاب او انټرنټ نوي سیستم ته وا نه ږوي، شاگرد له زده کړو سره مینه نه پیدا کوي او یوازې لکچرنوټ د څو نوموړو د اخیستو او امتحان د پاس کولو لپاره د څو محدودو ورځو لپاره په ذهن کې ساتي.))

ډاکتر وردگ وايي، د افغانستان حکومت باید په تیرو کلونو کې د پوهنتونونو د علمي سوبې د لوړولو لپاره لازم اقدامات ترسره کړي وای. د لوړو زده کړو وزارت دغه مشاور وايي، د زړه په وینو یې کتاب ته د استادانو د لکچرونو او درسي موادو د بدلولو بهیر پیل کړی چې تر اوسه یې شاوخوا ۲۲۳ عنوان کتابه چاپ کړي دي.

دی وايي، یاد کتابونه ټول د پوهنتونونو د استادانو دي چې د هر پوهنتون او د لوړو زده کړو وزارت د علمي بورډ له خوا تائید شوي او بیا د ځینو مرستندویو ټولنو او موسسو په مالي مرسته چاپ او د استاد، محصل، دولتي او شخصي پوهنتونونو او اکاډمیکو مرکزونو په اختیار کې ورکول شوي دي.

دی وايي، په دغې لاره کې یې ډېرې ستونزې گاللې دي، تر څو د راتلونکي لپاره یې د یوه مثبت کار پیل کړی وي. دی په ټینگار سره وايي: ((کله چې په پوهنتونونو کې د استادانو لکچرنوټونه چاپ او محصلینو ته په واک کې ورکړل شي، دا دوه گټې لري، لومړی دا چې محصل له زده کړو او کتاب سره علاقه پیدا کوي او بل دا چې استاد هم د علمي آثارو لیکلو ته هڅول کیږي او استاد او محصل هڅاند آموخته اخلي.))

نوموړی زیاتوي، که څه هم دغه کار یوازې د طبی زده کړو د کتابونو د چاپ په برخه کې کړی، خو له نورو غواړي چې د ده په شان په خپلو برخو کې هڅې وکړي.

نوموړی د لوړو زده کړو وزارت ته سپارښتنه کوي چې د تدرسي کتابونو د چاپ ملي پروگرام جوړ کړي، څو لاقبل په هره برخه کې یو علمي کتاب چاپ شي. دی وايي، یاد وزارت باید د استادانو لپاره تشویقي پروگرامونه جوړ کړي او په دغې برخه کې د هر ډول پروژو ملاتړ وکړي. ډاکټر وردگ زیاتوي، استادان باید خپل ټول کتابونه له سره وگوري او داخلي محتوا یې پیاوړې کړي.